

ชื่อโครงการ อิทธิพลของการเติมธาตุเจือที่มีผลต่อการปรับสมบัติของ อะลูมิเนียม ผสม A2024 ที่ขึ้นรูปโดยวิธีการหล่อกึ่งของแข็ง แบบ GISS ด้วยกระบวนการทางความร้อน

ผู้เขียน นายพิชัย ใจพาสนศิริ รหัส 5210110299
นางสาวอติทยา พฤกษ์ผล รหัส 5210110795

สาขาวิชา วิศวกรรมวัสดุ

ปีการศึกษา 2555

ภาคการศึกษาที่ 2

ที่ปรึกษาโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริกุล วิสุทธีเมธางกุล

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของการเติมธาตุเจือที่มีผลต่อการปรับสมบัติของอะลูมิเนียม ผสม A2024 ซึ่งกระบวนการที่ใช้ในการขึ้นรูปอะลูมิเนียมกึ่งของแข็ง คือ Gas Induced Semi – Solid (GISS) โดยธาตุเจือที่ทำการเติม ได้แก่ 0.1wt% Zr, 0.15wt% Sr, 0.3wt% Sc ซึ่งเมื่อทำการเติมธาตุเจือลงในชิ้นงาน ค่าความแข็งที่ได้หลังจากการหล่อขึ้นรูปมีค่าเท่ากับ 38.76 , 41.73 และ 34.06 HRB ตามลำดับ หลังจากนั้นจึงนำชิ้นงานหล่อขึ้นรูปไปผ่านกระบวนการทางความร้อน T6 ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการอบละลาย การบ่มแข็ง และการบ่มเทียมน สภาวะการอบละลายที่ใช้ในการทดลองนี้ คือ อุณหภูมิ 480 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 14 ชั่วโมง จากนั้นนำชิ้นงานไปชุบแข็ง ก่อนทำการบ่มเทียมนที่อุณหภูมิ 225 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ผลปรากฏค่าความแข็งที่ได้เท่ากับ 63.34, 61.83 และ 56.26 HRB โดยเรียงจาก 0.1wt% Zr, 0.15wt% Sr และ 0.3wt% Sc ตามลำดับ เมื่อนำชิ้นงานไปตรวจดูโครงสร้างจุลภาคโดยใช้กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสง (OM) หลังทำการขึ้นรูป พบว่า ชิ้นงานหล่อที่ได้มีลักษณะเกรนเป็นก้อนกลม และผลจากการเติมธาตุ 0.15wt% Sr และ 0.3wt% Sc มีการฟอร์มตัวของเฟส Al_3Sr และ Al_3Sc ปะปนอยู่ในยูเทคติก และชิ้นงานหล่อที่มีการเติมธาตุเจือ มีขนาดเกรนที่ลดลงจากชิ้นงานที่ไม่มีการเติมธาตุ เหลือเพียง 66.7, 67.5 และ 69.4 ไมครอนจาก 73.5 ไมครอน โดยเรียงค่าจาก 0.1wt% Zr, 0.15wt% Sr, 0.3wt% Sc ตามลำดับ จากนั้นทำการตรวจดูโครงสร้างจุลภาคโดยใช้กล้องจุลทรรศน์แบบใช้แสงอีกครั้งหลังผ่านกระบวนการทางความร้อน T6 ทำให้เห็นถึงการละลายของเฟสยูเทคติกที่แตกต่างกันออกไปของแต่ละการเติมธาตุเจือ

คำหลัก: กระบวนการทางความร้อน การเติมธาตุเจือ กระบวนการหล่อแบบกึ่งของแข็ง อะลูมิเนียมผสม A2024 การปรับปรุงสภาพเกรน

Project Title Effect of alloy addition on properties of semisolid cast 2024 aluminum alloy by GISS technique with heat treatment process

Authors Mr. Pichai Jaipasonsiri ID 5210110404
Miss Atitaya prugsapol ID 5210110709

Major Program Materials Engineering

Academic Year 2012

Semester 2

Project Advisor Assoc.Prof. Dr.Sirikul Wisutmethangoon

Abstract

This research was to study effects of alloy addition on properties of semisolid cast 2024 aluminum alloy semi solid cast by Gas Induced Semi – Solid (GISS) method. When adding alloying elements into the work piece. Hardness after casting is 38.76, 41.73 and 34.06 HRB, alloys adding is sort by 0.1wt.% Zr, 0.15wt.% Sr, 0.3wt% Sc. Heat treatment process used in this study was T6 consisting of solution treating, quenching and artificial aging. The solution treated temperature and time were 480°C and 1 hrs. After solution treating and followed by quenching, specimens were artificial aging at temperature of 225 °C for 1 hrs. The hardness values of specimens with 0.1wt%Zr, 0.15wt%Sr and 0.3wt%Sc were 63.34, 61.83 and 56.26 HRB, respectively. Microstructure observation was performed by using optical microscope . It was formed that grain size of specimen gets finer by adding Zr, Sr, Sc.

Keywords: Heat Treatment, Adding Alloy, Gas Induced Semi – Solid, Aluminum Alloy A2024, Grain Refinement.